

Strategický plán KONTAKTU bB (ČESKÉHO PARA PLAVÁNÍ) 2020 - 2024

Pojetí plavání v návaznosti na vizi a poslání společnosti

Plavání je pohybovou aktivitou s jedinečnými aspekty regeneračními, rehabilitačními a socializačními. Lze jej provozovat s pozitivním efektem na celkový osobnostní rozvoj člověka jak rekreačně, tak na vrcholové úrovni, v jakémkoliv věku a je dostupné i sociálně slabším jedincům. Vzhledem k minimálnímu působení gravitace je vhodné i pro osoby se sníženou pohybovou schopností. To vše z něj činí mimořádně vhodnou pohybovou aktivitu pro osoby se zdravotním postižením, zejména s pohybovým. Proto je para plavání jedním z nejrozvinutějších a nejpůvodnějších paralympijských sportů.

Para plavání v podání KONTAKTU bB, nově ČESKÉHO PARA PLAVÁNÍ (dále jen ČPP) umožňuje naplňování vize společnosti: „Motivovat zdravotně postižené k aktivnímu, plnohodnotnému způsobu života a inspirovat osoby bez postižení k trvalé spolupráci. Vzájemným ovlivňováním přispívat k vytváření hodnotového systému, v němž na prvním místě je obrácení se k potřebám druhých a komunikace je založena na pochopení a porozumění k odlišnostem od většinových projevů.“ Sportovní úroveň sama o sobě akcentuje více výkonnostní stránku, ale v pojetí ČPP je i na vrcholové úrovni zásadní celkový osobnostní rozvoj člověka, nikoliv pouze samotný výkon. Para plavání v ČPP se věnujeme na všech úrovních od rekreační, kondiční, přes výkonnostní až vrcholově sportovní.

Para plavání ve světovém kontextu

Para plavání jako sport vychází ze základní linie World Para Swimming (dále jen WPS) (pravidla, kalendář, klasifikace, vzdělávání apod.), přičemž pravidla jsou totožná s pravidly FINA s nezbytnými úpravami vyplývajícími ze specifik para plavání. Závody na Paralympijských hrách jsou otevřeny osobám s pohybovým, zrakovým a mentálním postižením, plavou se standardní čtyři plavecké způsoby volný způsob, znak, prsa, motýlek a polohový závod a štafety na tratích od 50 do 400m. Na ME a MS může pořadatel zařadit i 800, 1500m volný způsob nebo dálkový závod na otevřené vodě.

Od Paralympijských her v Římě, kterých se v roce 1960 zúčastnilo 77 plavců je plavání integrální součástí paralympijského hnutí. Od té doby je patrný každé 4 roky nárůst počtu plavců i počtu zemí v plavání na LPH. Aktuálně je počet plavců na paralympiádě daný pevnou kvótou a ta se pohybuje kolem 600 plavců. Počet účastnických zemí je kolem 70, medailových disciplín kolem 130 -140. Plavání je jedním z top sportů s nejdelším vysílacím časem. MS se nyní koná každé dva roky v lichých letech a doplňuje tak regionální šampionáty jako ME pořádané v sudých letech, v roce paralympijském je ME pořádáno jako open pro plavce z celého světa.

Vývoj para plavání pro plavce s pohybovým postižením v ČR po roce 1990

Na domácí úrovni se kořeny vzniku koncepčního a systémového plavání pohybově postižených do roku 1992, kdy proběhnul první týdenní kurz na Strahově. Ten byl produktem spolupráce Martina Kováře, pozdějšího čtyřnásobného paralympijského vítěze a jeho trenéra Jana Nevrkly. Na základě této spolupráce se od roku 1995 rozvinul systematický program v Praze. Paralelně se v těsné spolupráci tvořily zárodky programu v Brně zaměřeného na děti s vrozeným postižením vedeného Romanem Vojáčkem.

Důležitým milníkem byla roční praxe Jana Nevrkly a Mileny Duškové v Izraeli v Ilan Center Haifa, kde oba v roce 1994 působili jako dobrovolníci v roli osobních asistentů těžce tělesně i mentálně postižených, v roli instruktorů plavání na rehabilitační úrovni. Jan Nevrkla trenérsky vedl skupinu sportovních plavců s jedním paralympijským reprezentantem a pozdější paralympijskou vítězkou Inbal Pezzaro. Milena Dušková realizovala pilotní projekt moderní gymnastiky s tělesně postiženými dívkami.

Po návratu z Izraele byl pod křídly brněnské Ligy vozíčkářů vedené Zdeňkem Škaroupkou uveden do života projekt KONTAKT, spočívající v pravidelném kontaktování lidí po úraze v rehabilitačních ústavech, zejména v Kladrubech, ale i v Luži Košumberk a v Hrabyni s navazujícím pořádáním týdenních kurzů plavání spojených díky spolupráci s Nadací Charty 77 – Kontem BARIÉRY s kurzy práce na PC. Sportovní část programu byla realizována ve sportovní klubu SK Hobit.

Na sklonku roku 1998 byla založena samostatná organizace KONTAKT bB a sem byl veškerý plavecký program přenesen – v té době probíhal v Praze a v Brně. V roce 2001 se díky spolupráci s prof. Pavlem Kolářem a díky němu získané dlouhodobé podpoře z Tipsportu mohl postupně rozběhnout program plavání v Karlových Varech, Českých Budějovicích, Ostravě, Jindřichově Hradci, Janských Lázních, Jihlavě, kde byla zakládána střediska KONTAKTU bB.

Na dlouhodobou vynikající spolupráci s Rehabilitačním ústavem Kladruby navázalo působení Jana Nevrkly v tomto špičkovém českém zařízení v letech 2003 a 2004, jejímž produktem bylo otevření jedinečného bazénového areálu vybudovaného na místě původních bazénů z 30. a 40. let 20. století. Mimořádným počinem, před několika lety ještě nepředstavitelným bylo zavedení plavání a aktivního průpravného rehabilitačního cvičení ve vodě do procesu rehabilitace osob s míšní lézí případně s dalšími těžšími porážkami stavu. Kontinuální pokračování této terapie dodnes umožnilo vyškolení personálu RÚ, v době, kdy i Kladruby byly střediskem KONTAKTU bB.

Z iniciativy KONTAKTU bB byly v letech 2001 – 2003 při střediscích KONTAKTU bB založeny samostatné sportovní kluby s regionální působností SK KONTAKT PRAHA (dnes PARA PLAVÁNÍ PRAHA), SK KONTAKT BRNO, SK KONTAKT KARLOVY VARY, SK KONTAKT ČESKÉ BUDĚJOVICE (dnes KONTAKT České Budějovice), SK KONTAKT OSTRAVA ukotvené jako základní články v ČSTPS. Pro LPH v Atlantě 1996 získala ČR 2 kvalifikační místa díky práci trenéra Dostála a díky výsledkům jím vedených plavců v TJ Slovan Svoboda Praha (plavci vyšších klasifikačních tříd s lehčím postižením). Nominováni byli dva aktuálně nejlepší plavci Kateřina Coufalová, nový objev trénující v SK Slavia Praha s nepostiženými plavci u trenérky Daniely Kočovské a Martin Kovář, iniciátor plavání vozíčkářů s trenérem Nevrkou. Jejich výsledek v Atlantě nastartoval nejúspěšnější éru českého para plavání. Kateřina Coufalová se stala ve 13 letech ve světovém rekordu nejmladší paralympijskou vítězkou a Martin Kovář si zaplavoval opakovaně finále. Díky systematické práci se na LPH 2000 v Sydney kvalifikovalo již 9 pohybově postižených plavců, kteří získali 9 medailí, z toho 2 zlaté Martin Kovář a Jana Hoffmanová, oba ve světových rekordech). Trenér Jan Nevrkla byl zvolen do exekutivy Mezinárodního paralympijského výboru pro plavání. Na LPH v Aténách v roce 2004 se kvalifikovalo 16 plavců z toho 14 plavců z programu KONTAKTU bB a postarali se o 5 zlatých, z toho 3 získal Martin Kovář a zlatý comeback zaznamenala Kateřina Coufalová.

K výraznému útlumu sportovního programu došlo vynuceně v době sporu v paralympijském hnutí. Přesto se i po této vynucené pauze podařilo dosáhnout skvělého výsledku na MS 2013, kde Kateřina Lišková získala stříbrnou medaili a Vojtěch Franěk spolu s Tomášem Hlavinkou si zaplavali finále. Systematická práce přinesla svoje ovoce v podobě dvou mladých plavkyň kvalifikovaných na paralympiádu v Riu (14 letá Anežka Floriánková a 18 letá Vendy Dušková) a na hry v Tokiu má limit splněno 6 našich plavců. Aktuálně nejlepším plavcem ČR je paralympijský vítěz z Ria Arnošt Petráček.

Strategický cíl

Para plavání v pojetí ČPP je kvalitativně i kvantitativně unikátní i ve světovém měřítku. Plavání lze dnes v ČR označit za sport s nejlépe propracovaným systémem od zapojování nových zájemců až po vedení paralympijských reprezentantů. ČPP chce tuto koncepci dále rozvíjet a otevírat možnosti zapojení co největšímu počtu osob se všemi typy postižení z paralympijského programu a v případě zájmu i pro neslyšící. Cílem ČPP je ukotvit para plavání ve spolupráci se všemi svazy ČPV v Českém svazu plaveckých sportů.

Aplikace modelu World Para Swimming na ČR

Paralympijské plavání je na mezinárodní úrovni řízeno World Para Swimming Sport Technical Committee (STC WPS), který je nejvyšším orgánem sportu, jednoho z devíti sportů, které jsou řízeny IPC. STC WPC je jmenován IPC. Jednotlivé posty STC jsou předseda, místopředseda, šéf technické kontroly a řízení závodů (rozhodčích), šéf závodů, šéf klasifikací. Vedle tohoto orgánu jmenovaného IPC zajišťuje provoz sportu placený management, kde je nově zavedená funkce Head of WPS, dále WPS manažer, koordinátor sportu, koordinátor klasifikací, PR manažer, IT manažer (na tyto pozice je vypisováno výběrové řízení). Při WPS jsou ustaveny odborné poradní komise pro Řízení závodů, Klasifikace, Nový klasifikační výzkum, Sportovců, Sportovců se specifickými potřebami (sportovci z nízkých klasifikačních tříd).

Obsahem Strategického plánu WPS je posilování rozvoje sportu s cílem samostatné udržitelnosti. Strategickým cílem IPC je osamostatnění všech letních sportů IPC do roku 2028 a jejich převedení buď do federace nepostižených (v plavání FINA), případně založení samostatné federace para plavání např. s názvem World Para Swimming. Tento cíl bude s největší pravděpodobností určovat hlavní strategii WPS v následujících letech.

Ve stejném duchu uvažuje i ČPP a chce přispět ke sjednocení para plavání, které je momentálně roztrženo v jednotlivých svazech podle typů postižení a k ukotvení jednotného para plavání v Sekci Českého svazu plaveckých sportů (dále ČSPS). Na přechodnou dobu, než se v ČSPS vytvoří podmínky, by v ČPV, jakožto organizaci s členstvím všech sportovních svazů podle typů postižení, měl být jmenován Výbor sekce para plavání na obdobném půdorysu jako STC WPS se zapojením expertů na para plavání ze všech svazů, kteří se do jednotného sportu zapojí. Zároveň by se vytvořil na základě výběrových řízení Realizační tým para plavání, který by byl profesionalizován, řídil by chod sportu obdobně jako placený management WPS. Pro placený management i pro jmenovaný Výbor sekce para plavání by byly ustaveny obdobně jako ve WPS odborné poradní komise např. Trenéřská komise (trenéřská specifika jednotlivých typů postižení), Komise řízení závodů (technické zázemí a rozhodčí), Klasifikační komise, Komise sportovců. Jejich rolí by bylo poradenství ve specifických oblastech a zpracování odborného pohledu zejména na jednotlivé typy postižení. Komise by bděly nad vyváženým rozvojem plavání pro všechny typy postižení, aby nedocházelo k upřednostňování některého typu postižení zejména ve sféře rozvoje a vzdělávání personálu (aby v co nejrychlejším horizontu byly stejné podmínky pro všechny i na úrovni reprezentace).

Princip jmenování Výboru sekce para plavání vychází ze skutečnosti, že aktuálně nelze jednoznačně provést volby (není definován srozumitelně elektorát a nelze tak stanovit kdo a s jakou váhou hlasů by měl volit). Dalším důvodem je i to, že odpovědnost za vyúčtování státní dotace ponese jiné orgány (výkonné grémium a statutáři ČPV), takže nemožnost odvolat členy výboru v případě neposkytnutí součinnosti by mohla značně komplikovat vyúčtování. Výběrové řízení na pozice placeného managementu je standardním postupem.

Vize, mise a hodnoty Sekce para plavání

Dosažením níže uvedené vize, poslání a hodnot umožníme plavcům dosáhnout svých cílů, inspirovat tím své okolí, a především přiblížit nepostižené populaci pohybovou aktivitu a sport zdravotně postižených jako běžnou součást životního stylu. Zdárné pořádání veřejných akcí jako sportovních závodů přispěje k rozvoji i prezentaci plavání jako cesty k aktivnímu životnímu stylu na všech úrovních.

Vize

Poskytnout jednotnou platformu osobám s postižením k pravidelné pohybové aktivitě na všech úrovních od rehabilitace až k vrcholovému sportu, dát jim příležitost předvést svůj potenciál v plném rozsahu a dosáhnout svých osobních cílů včetně sportovních vrcholů v prostředí, které není primárně pro handicapované, ale pro plavce.

Poslání

Řídit podle jednotné metodiky pravidelnou výuku a trénink ve všech subjektech, které se připojí k Sekci para plavání v Českém svazu plaveckých sportů. Vést vzdělávání personálu všech těchto subjektů a také instruktorů a trenérů plaveckých škol České unie školního plavání a klubů ČSPS o zapojení osob s postižením do běžného tréninku. Pořádat soustředění s intenzivní praxí personálu na všech úrovních od výuky neplavců po paralympijské reprezentanty. Pořádat organizačně kvalitní a pořadatelsky úspěšné závody od rozvojové úrovně po mezinárodní závody v kalendáři WPS. Zajišťovat na území ČR spravedlivý klasifikační systém, zajišťovat vzdělávání v této oblasti se zapojením do mezinárodní klasifikační komise.

Hodnoty, které je třeba respektovat

Respekt k osobnosti a individuálním odlišnostem je klíčový – rovnost & fair play – transparentnost & důvěryhodnost – spolupráce & angažovanost – profesionalita & etika

1. Organizační kapacita

Strategické priority

- Poskytnout jednotné metodické vedení a koncepční systém řízení činnosti od pravidelné rehabilitační a rekreační aktivity až ke sportu na vrcholové úrovni včetně řízení závodů na profesionální mezinárodní úrovni pro všechny subjekty Sekce para plavání založené na moderních principech korporátního řízení se zachováním jedinečného rozměru sounáležitosti, pochopení a porozumění pro specifika jedince i jednotlivých subjektů.
- Poskytnout služby a podporu všem subjektům Sekce para plavání pro řízení plaveckého programu.
- Kultivovat síť personálu (dobrovolníků i zaměstnanců) jednotlivých subjektů v rámci programu vzdělávání, umožňovat jim kvalitní praxi zapojením do organizace a zajištění závodů, soustředění, rozvíjet vzdělávací programy pro technické činovníky (rozhodčí), klasifikátory, management pořádání závodů a vedení subjektů (klubů).
- Ustavení odborných komisí viz výše a zajištění jejich funkčnosti včetně přínosu sportovců jako respektovaných poradenských orgánů pro Výbor a management Sekce para plavání.
- Identifikovat potřeby související se vzděláváním pracovníků, trenérů, instruktorů, dobrovolníků.
- Definovat potřeby a budovat systém získávání / udržení pracovníků.
- Směřovat personál Sekce do školících kurzů ČSPS (instruktoři, trenéři, rozhodčí) s následným doplněním specifických oblastí v rámci vlastních školení.

Cíle / výstupy

- Zajistit zvýšení počtu kvalifikovaných rozhodčích.
- Zajistit efektivní jednání orgánů a managementu Sekce formou ročního plánů schůzí a konzultací.
- Zajistit zvýšení počtu kvalifikovaného instruktorského a trenérského personálu a zvýšení odborné úrovně stávajících klíčových trenérů a instruktorů.
- Zajistit efektivní komunikaci a službu plavecké komunitě Sekce v rámci ČR stanovením ročního pracovního plánu s cílem, časovou osou a prioritami.

2. Rozvoj sportovců

Strategické priority

- Přeložit, udržovat, aktualizovat klasifikační on-line kurz WPS a uvést do života jeho obdobu pro domácí podmínky.
- Zajistit rozvojové aktivity včetně začlenění nových subjektů do Sekce, podporovat proces zakládání nových subjektů s potenciálem začlenění do Sekce a vytvářet podmínky pro začleňování nových zájemců do programu bez rozdílu typu postižení s důrazem na nejmladší věkové kategorie.
- Zajistit možnost zapojení plavců do vzdělávacích programů pro instruktory, trenéry, rozhodčí.
- Zajistit klasifikační možnosti na závodech různé úrovně po celé ČR a též průběžné klasifikační možnosti během roku mimo závody pro subjekty a plavce zapojené do programu Sekce.
- Pracovat na zapojení většího počtu asistentů pro plavce se specifickými potřebami tak, aby se i oni mohli komfortně účastnit závodů Sekce.

Cíle / výstupy

- Vytvoření klasifikační komise v rámci ČR s alespoň jedním mezinárodním klasifikátorem a dalšími třemi národními klasifikátory tak, aby bylo možné pokrýt klasifikační potřeby při závodech v ČR na všech úrovních, průběžně během roku a aby byla zajištěna zastupitelnost klasifikátorů.
- Vytvoření přehledného systému nominačních kritérií na závody a soustředění všech úrovní.
- Vytvoření schvalovacího procesu závodů pořádaných s garancí Sekce na domácí úrovni i „Approved by WPS“ s návazným procesem zpracování výsledků, rekordů, žebříčků, licencování plavců na domácí úrovni i v rámci WPS.
- Vytvoření systému vzdělávání a informování sportovců v oblastech fair-play v anti-dopingu, klasifikačním procesu, plavecké sportovní medicíně a sportovní vědě.

3. Značka ČESKÉ PARA PLAVÁNÍ

Strategické priority

- Stanovit plán PR, který bude podporovat značku ČPP a její projekty, tj. Akademie (vzdělávání v oblastech metodika, klasifikace apod.), informační systém Open Swim, Středoevropský pohár, Kemp Strakonice, Para plavec roku.
- Definovat sociální sítě a komunikační kanály vhodné pro prezentaci značky, kontakt s komunitou a být na nich aktivní, hledat neotřelou formu průběžného informování a komunikace s uživateli, podporovateli a partnery a zajistit přísun kvalitních informací pro web.
- Podporovat tvorbu profilů plavců, jejich prezentace a poskytnout plavcům odpovídající informace o PR organizace, kterou prezentují.
- Využít výuku plavání, bezpečnost ve vodním prostředí a jiné programy pro účely propagace značky ve spolupráci s Českou unií školního plavání a Vodní záchrannou službou ČČK.
- Zajistit a zainteresovat sponzory.

Cíle / výstupy

- Pravidelný mediální zpravodajský servis o činnosti Sekce, zejména o sportovcích a jejich příbězích.
- Zajistit viditelnost komerčních partnerů v průběhu celé komunikace.
- Zvýšit zájem a uvědomění médií jak v regionálních, tak v celoplošných médiích.

4. Financování

Strategické priority

- Zajistit kvalitu produktu ve smyslu pravidelného tréninku, soustředění, závodů, vzdělávání, znalostí a využít tuto kvalitu pro kultivaci vztahu s existujícími partnery a k oslovení potenciálních nových partnerů.
- Stanovit produkty vhodné ke komerčnímu použití a jejich následný prodejní plán.
- Hledat partnerství prostřednictvím profesionálních marketingových společností.
- Rozvíjet a monitorovat roční rozpočet a prezentovat finanční zprávy.
- Rozvíjet atraktivní sponzorské nabídky založené na klíčovém produktu, spojené s pořádáním závodů a zaměřené na mládež.

Cíle / výstupy

- Zajistit 1/ 2 klíčové komerční partnery a zajistit sponzorské smlouvy (naturálie, služby, finance) nabízet specializované investice do para plavání do 2024.
- Zajistit vysílací viditelnost i prostřednictvím vlastního kanálu na youtube, prostřednictvím Swim TV a spoluprací s veřejnoprávními i privátními celoplošnými médii (připravovat internet online přenosy ze závodů a soustředění).
- Zajistit přístup k financování jednotlivých subjektů podílejících se na získání financí jejich participací na kladném finančním výsledku.

5. Strategické partnerství

Strategické priority

- Rozvíjet spolupráci s ČSPS.
- Rozvíjet klíčová partnerství (Kraje a Magistráty/obce, klíčoví soukromí partneři, ČUS, ČOV, WPS) a zajistit realizaci strategického plánu.
- Hledat partnerství s odpovídajícími institucemi / univerzitami / NGO a tím posílit výzkum a partnerství s cílem podpory rozvoje para plavání.
- Budovat silný vztah se stávajícími podporovateli.

Cíle / výstupy

- Účastnit se, prezentovat a získat povědomost o programu ČPP a Sekce na seminářích, kongresech apod.
- Uzavírat partnerství s hostitelskými městy a zajistit, aby akce byly ekonomicky životaschopné.

6. Česko-slovenský pohár, Středoevropský pohár, Mistrovství republiky a návaznost na vrcholné závody WPS

Strategické priority

- Nastavit pravidla a nařízení tak, aby byla v souladu s celkovou politikou a nařízeními WPS.
- Podporovat a koordinovat rozvoj a implementovat přesný, důvěryhodný a konzistentní, sportovně zaměřený klasifikační systém a bodový systém pro hodnocení plavců všech klasifikačních tříd na domácích závodech dohromady (multidisability event.).
- Zajistit identifikaci hostitelských měst pro pořádání oficiálních závodů a zahájit jednání s dalšími zahraničními zeměmi kromě Slovenska na zapojení do série závodů a využívání informačního systému Open Swim.
- Zajistit, aby závodní program a kvalifikační kritéria byla včas připravena a transparentně zveřejněna.
- Implementovat kvalifikační systém, který umožní účast a) co největšímu počtu plavců se současným vysokým standardem výkonnosti plavců (vztaženo k domácí úrovni) b) otevře co největší počet disciplín (paralympijských i neparalympijských) c) účast nejlepších domácích sportovců a d) odpovídající zastoupení obou pohlaví a všech typech postižení zapojených do Sekce.
- Zajistit pravidelnou komunikaci a technické kontroly s pořadateli oficiálních závodů, případně dalších zařazených do kalendáře STK, aby byl podporován management, prezentace a řízení závodů na odpovídající úrovni.

Cíle / výstupy

- Zapojit do stávající série závodů Československého poháru další země (např. Rakousko, Maďarsko, Polsko, Chorvatsko) a zahájit pořádání série Středoevropského poháru (Mitropa Cup) po vzoru kdysi tradičního populárního fotbalového poháru.
- Vytvořit férový domácí klasifikační systém pro všechny typy postižení založený plně na klasifikaci WPS a stanovit podmínky, za kterých mohou pohybově, zrakově, menátně a případně neslyšící získat národní klasifikaci podepřenou sportovní a medicínskou evidencí.
- Vytvořit stabilní roční kalendář domácích závodů s definováním priorit zahraničních závodů pro reprezentanty

Zpracoval: Mgr. Jan Nevrkla, ředitel a šéftrenér Českého para plavání

V Praze 14. srpna 2020